

YTTRANDE

2020-09-22 Ärendenr:
NV-05805-20

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

**Yttrande över Kraven på fiskeredskap i engångsplastdirektivet.
Redovisning av ett regeringsuppdrag. (M2020/01102/R)**

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker att Havs- och vattenmyndigheten (HaV) tilldelas tillsynsansvar och föreskriftsrätt enligt föreslagen förordning för producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast.

Naturvårdsverket är positiv till förslaget till förordning för producentansvar. Naturvårdsverket har några kommentarer till och ett förslag till justering i förslaget till förordning.

Naturvårdsverket tillstyrker övriga författningsförslag som inte avser den föreslagna förordningen om producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket delar HaV:s bedömning att den ansvariga förvaltningsmyndigheten bör ha kunskap om de produkter som omfattas av producentansvaret och tillstyrker därför att HaV tilldelas tillsynsansvar och föreskriftsrätt enligt föreslagen förordning för producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast.

Naturvårdsverket är positiv till förslaget till förordning för producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast då det genomför engångsplastdirektivets krav på ett sätt som i huvudsak stämmer väl överens med övriga producentansvarsförordningar.

Naturvårdsverket har några kommentarer till och ett förslag till justering i förslaget till förordning. Justeringen avser 62 § om rapportering och

informationsutbyte där Naturvårdsverket föreslår att det tydligt framgår att uppgifterna ska överföras inom den tid och på det sätt som Naturvårdsverket bestämmer. Naturvårdsverket anser vidare att vissa delar som föreslås regleras genom föreskrifter istället bör regleras i förordningen, till exempel målnivåerna i 15–18 §§ om återvinningsmål samt insamlingsnivå.

Naturvårdsverket vill framhålla att i vissa fall kan flera producentansvar bli aktuella för en och samma produkt. När det gäller exempelvis fiskeredskap kan de innehålla såväl el som batterier varav bestämmelser om producentansvar för de tre olika områdena elutrustning, batterier och fiskeredskap blir aktuella. Frågor uppstår då om vilket insamlingssystem som en uttjänt produkt bör lämnas till. Naturvårdsverket anser att det behövs en närmare analys av hur producentansvaren i dessa situationer bör förhålla sig till varandra. Det kan finnas skäl att införa en reglering i föreslagen förordning och i de andra producentansvarsförordningarna.

Naturvårdsverket tillstyrker övriga författningsförslag som inte avser den föreslagna förordningen om producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast.

Förslag till förordning för producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast

Generellt om beräkningsmodell

Naturvårdsverket kan inte ta ställning till förslaget om att användandet av en beräkningsmodell för mängden fiskeredskap av plast i paragraferna 46, 47, 54 och 55 §§ då det inte är tillräckligt tydligt vad beräkningsmodellen ska användas till och varför den behövs.

11§ Definitionen av ombud

Naturvårdsverket har invändningar mot den del av definitionen som anger att med ombud avses den som är etablerad i Sverige. Detta motsvaras inte av någon skrivning i engångsplastdirektivet och frågan är om det är en lämplig avgränsning av begreppet, särskilt mot bakgrund av innehållet i 19 §, där det anges att en producent kan utse ett ombud i ett annat EU-land.

15–18 §§ Återvinningsmål samt insamlingsnivå

Naturvårdsverket anser att fastställda återvinningsmål och lägsta nivå för insamling bör framgå av förordningens bestämmelser. Verket är av uppfattningen att nationella mål i första hand bör bestämmas av regering och inte av en myndighet. Det kan istället finnas skäl att låta HaV föreskriva om vilka närmare uppgifter som behöver ges in till myndigheten för att dennes ska kunna göra en bedömning av om målen uppfylls.

22§ Ombud

Naturvårdsverket konstaterar att det är oklart vilka uppgifter som ombudet ska ta hand om. Detta eftersom paragrafen hänvisar till andra bestämmelser än vad författningskommentaren gör.

32 § Producentansvar när fiskeredskap görs tillgängligt

Naturvårdsverket anser att bestämmelsen bör förtydligas så att det framgår att det som avses är situationen när producenten inte är ansluten till ett insamlingssystem, utan istället tar emot fiskeredskapet när det är uttjänt från den som vill lämna det ifrån sig, och att det är mot dessa producenter som bestämmelsens krav gäller. Med nuvarande skrivning uppfattas bestämmelsen som att den är ett krav riktat mot alla producenter, dvs även de producenter som har sett till att det uttjänta fiskeredskapet lämnats till ett insamlingssystem med tillstånd.

Naturvårdsverket konstaterar att det finns behov av att förtydliga och ge exempel på vad som avses med begreppen *beredskap* (första stycket första meningen) *god service* (tredje stycket 2) och *främja* (tredje stycket 3) i det aktuella sammanhanget. Detta för att det tydligt ska framgå vilka krav som ställs på producenter som tar emot uttjänta fiskeredskap.

34§ andra stycket 1 c Insamlingssystem

Insamlingssystem ska erbjuda en tjänst att hämta uttjänta vattenbruksredskap när en viss mängd uppnåtts vid vattenbruket. Vilken mängd det rör sig om anger HaV att myndigheten ska kunna föreskriva om (70§). Naturvårdsverket anser att det vore önskvärt att denna mängd istället anges i bestämmelsen i förordningen.

37–38 §§ Förberedande samråd om insamlingssystem

Naturvårdsverket vill framhålla att kravet på att samråda med andra insamlingssystem innan ansökan i 38 § gör att bestämmelsen blir svår att uppfylla. Detta eftersom det inte finns några befintliga insamlingssystem med tillstånd att samråda med innan systemet med tillståndsplikt har införts, förutsatt att det är insamlingssystem avsedda för just fiskeredskap som avses. Det kan konstateras att detta inte är helt tydligt.

Naturvårdsverket vill uppmärksamma regeringen på att det finns problem kopplade till bestämmelserna om tillståndsplikt för insamlingssystem i förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar som riskerar att föras vidare till den föreslagna förordningen. Eftersom nu aktuellt förslag till förordning om producentansvar för fiskeredskap till stor del bygger på motsvarande bestämmelser i förpackningsförordningen när det gäller tillstånd för insamlingssystem vill verket hänvisa till sin skrivelse av den 15 juni 2020 där vi bl.a. påtalade att bestämmelserna om samråd kan vara svåra för insamlingssystemen att genomföra i praktiken. Exempelvis har det visat sig vara svårt att i samråd med kommuner utförligt redogöra för ett tänkt system innan systemet har erhållit ett tillstånd (se 37 § 1 och 2).

41 § 2 Prövning av ansökan om tillstånd att driva ett insamlingssystem

Naturvårdsverket anser att det bör framgå att avtal kan ingås med fler än en producent. Detta eftersom det annars kan tolkas som att insamlingssystemen endast kan ha en producent ansluten.

46 § Driften av ett insamlingssystem

Naturvårdsverket föreslår att vissa förtydliganden görs om driften av insamlingssystemet, bland annat för att få en överensstämmelse med 62 § förpackningsförordningen.

- Det första stycket bör kompletteras så att det framgår vilka uppgifter som ska lämnas, tex kontaktuppgifter och organisationsnummer.
- Det första stycket 5 bör förtydligas så att det framgår att insamlingen gäller inom Sverige. Detta då de mål som finns för insamlingsnivå är ett nationellt mål, dvs vad som samlats in inom Sverige.
- Det första stycket 5b bör förtydligas så att det framgår att det som avses är transport till ett land inom EU. Detta eftersom 46 § 5 c avser transporter till länder utanför EU.

I det andra stycket anser Naturvårdsverket att kategorierna av fiskeredskap som ska rapporteras bör specificeras i förordningen. Eftersom ordet ”kategorier” av fiskeredskap vare sig nämns i 13 § eller på något annat ställe i författningsförslagen blir detta stycke svårt att förstå.

54 § Producentansvar för rapportering

Naturvårdsverket konstaterar att det verkar som en onödig administrativ börda att lämna samma uppgifter vid anmälan som vid rapporteringen av mängden fiskeredskap. Detta eftersom uppgifterna från anmälan bör redan finnas i systemet.

62 och 63 §§ Rapportering och informationsutbyte¹

Naturvårdsverket delar HaV:s bedömning vad gäller sekretess för uppgifter som ska rapporteras enligt direktiven och välkomnar att en särskild bestämmelse om rapportering införs. En sådan bestämmelse utgör en tydlig handlingsregel till ledning för Naturvårdsverket vid arbetet med rapporteringen och bör införas oavsett om sekretess kommer att gälla för uppgifter om fiskeredskap samt kvalitetskontrollrapport eller inte.

Eftersom Naturvårdsverket har ansvar att rapportera andra delar av engångsplastdirektivet till kommissionen, så är det fullt rimligt att även de uppgifter som rör fiskeredskap rapporteras av Naturvårdsverket, även om HaV står för insamlingen av uppgifterna. För att ha möjlighet att göra en samlad rapportering så är det viktigt att Naturvårdsverket får uppgifterna på det sätt, i det format och inom den tid som behövs för att kunna sammanställa uppgifterna på ett tillfredsställande sätt.

¹ Se Del B – Författningsförslag, 2.1. Förslag till förordning för producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast (62 och 63 §§), s. 40, samt Del C – Författningskommentarer, 3.1. Författningskommentar till förslag till förordning om producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast, s. 65–68, i förslaget.

Naturvårdsverket föreslår att ett tillägg tas in som ett andra stycke i 62 §, se motsvarande skrivning i 7 kap 9 § i avfallsförordningen (2020:614) och 74b § i förpackningsförordningen (2018:1462). Naturvårdsverket föreslår att 62 § ändras på följande sätt:

<p>62 § Havs- och vattenmyndigheten ska överföra uppgifter till Naturvårdsverket enligt</p> <ol style="list-style-type: none">1) artikel 13.1 d i direktiv 2019/904/EU, och2) artikel 13.2 i direktiv 2019/904/EU för de uppgifter som avses i 62 § 1.	<p>62 § Havs- och vattenmyndigheten ska överföra uppgifter till Naturvårdsverket enligt</p> <ol style="list-style-type: none">1) artikel 13.1 d i direktiv 2019/904/EU, och2) artikel 13.2 i direktiv 2019/904/EU för de uppgifter som avses i 62 § 1. <p><i>Uppgifterna ska överföras inom den tid och på det sätt som Naturvårdsverket bestämmer.</i></p>
---	--

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Martin Eriksson, föredragande, enhetschefen Gunilla Sallhed, och handläggarna Agnes Willén och Anna Karin Cederblad och juristerna Lisa Grill och Geir Nordqvist.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Martin Eriksson
Avdelningschef

Kopia till:
anna.cedrum@regeringskansliet.se
malin.johansson@regeringskansliet.se